

VOLVO SOPAR TRAPPAN NERIFRÅN

Nu annonserar företagets ledning att det är hårda tag som gäller. Vinsten ska upp och då måste kostnaderna gå ner. Allra hårdast tag blir det mot dem som redan har det tuffast: de som skadat sig i arbetet.

För ett par veckor sedan gick vår VD Håkan Samuelsson ut med beskedet om att vi kunde vänta oss bistra tider. Det var ganska konstig information. För det första sa han att företaget "ökade försäljningen i alla regioner". År 2018 hade, som vi alla minns varit, det år som Volvo Personvagnar sålt mer bilar än någonsin. Han gick vidare med att säga att vinsten bara var 2,9 miljarder under årets första tre månader. Inte direkt så att ägarna behöver äta blodpudding varje dag men de tycker att det skulle varit mycket mer. (Är det någon som kan påminna sig en ägare som sagt att vinsten varit alldeles tillräcklig någon gång?) Slutsatsen var anställningsstopp för tjänstemän och att "se över vår bemanningssituation och inse att vi som organisation behöver vara mer produktiva."

Alla som städat en trappa vet att det är uppifrån man ska börja sopa, men det är ingen djärv gissning att det tvärtom är hos oss på golvet som bemanningen nu kommer att "ses över" med mer rationaliseringar och minskad bemanning på våra redan stressiga jobb.

Men "översynen" drabbar inte bara de vanliga jobben. Ett växande antal av våra arbetskamrater har de senaste åren skadat sig på jobbet och deltar i olika sorters rehabilitering, ofta på tillfälliga, lättare jobb utanför den ordinarie bemanningen. I flera fall har dessa personer nu fått reda på att deras rehabjobb är indragna och att de ska in på banorna och prova vanliga jobb. En arbetskamrat som befinner sig i den situationen hörde av sig till **Kvasten** med den här berättelsen:

"Det som jag och många andra rehab fått till oss är att det är cirka tio procent av alla som arbetar på Volvo Personvagnar som är rehab, vilket är väldigt många. Jag och många andra som är rehab pratas vid varje dag på raster

med mera och vi har inte fått arbetspröva på flera månader utan har fått göra kontrolljobb eller kvalitetssäkra på vår egen avdelning. Många står även och sopar banan i åtta timmar tills de tröttnar och kompar hem. En hel del har inte ens fått ett första möte med Feelgood eller med HR trots att det gått lång tid. De säger att det är för många rehab så det tar tid att komma dit. Alla vill ju arbetspröva men många chefer har sagt att rehab ligger "vilande" på grund av brist på platser att arbetspröva på. Därför har man accepterat att man gör sina kontroller eller städar varje dag.

I förra veckan stoppade fabriksledningen dessa jobb och slängde in folk i arbetsprov på banorna. Det jag undrar över är hur det kommer sig att de plötsligt har en massa platser för arbetsprov, när de hela tiden har sagt att det var brist på platser. Men om alla tio procent som är i rehab ska slängas in överallt då kommer det såklart inte att finnas möjlighet att avbryta och få ett nytt ställe eftersom så många rehab kommer hålla platserna upptagna.

Chefer har sagt till rehabfolk att om de avbryter sitt arbetsprov för att de inte klarar av det så måste de gå hem och sjukskriva sig ifall de inte direkt hittar ett nytt arbetsprov.

Jag klarar idag inte av mitt arbetsprov men vågar inte avbryta på grund av att jag är rädd att bli hemskickad och tvingad till sjukskrivning."

Att ett företag som gör flera miljarder i vinst varje kvartal inte anser sig har råd att ta hand om anställda som skadat sig när de jobbat ihop till dessa vinster är skamligt. När de som företräder företaget dessutom går ut och pratar om "code of conduct" och hög moral blir det riktigt pinsamt.

VAD ÄR VIKTIGAST:

SNUBBELRISKER ELLER DÖDLIG STRESS?

Antalet dödsolyckor på landets arbetsplatser har ökat de senaste åren. Förra året dog 58 personer på jobbet och i år pekar statistiken på en ännu högre siffra. Men detta är bara toppen på ett mörkt isberg. De långsiktiga riskerna dödar betydligt fler än vad olyckor gör, säger forskare.

Arbetsmiljöverket har låtit forskare beräkna vad de mer långsiktiga arbetsmiljöproblemen får för effekter på människors liv. Forskarna har undersökt ett antal kända riskfaktorer och beräknat hur många liv de kräver. Resultatet är skakande. Beräkningar visar att fem riskfaktorer – stress, skiftarbete, motoravgaser, buller och fysiskt tungt arbete – varje år kräver 500 liv. Vardera. Varje år dör alltså 2 500 människor i förtid bara av dessa faktorer.

Forskarna tror också att antalet dödsfall på grund av

stressiga jobb kommer att öka i Sverige under kommande år av den ökande press som de flesta som arbetar utsätts för.

Arbetsmiljöverkets chef påpekar en viktig sak: "De allra flesta är troligen utsatta för flera arbetsrelaterade riskfaktorer samtidigt. När man ska prioritera åtgärder är det därför viktigt att agera mot miljöer som innehåller flera riskfaktorer samtidigt."

Det kan vara värt att en gång till upprepa vilka risk-

Vänd!

NYA TAG I TA?

I de två senaste numren av *Kvasten* har vi skrivit om en rad missförhållanden i TA. Kanske håller det på att ändra sig nu.

Flera arbetskamrater har i *Kvasten* beskrivit hur en osund och skadlig kultur har rått i TA där chefer givit släktingar och vänner jobb och sedan befordrat dem. Nätverk där man hållit varandra om ryggen medan den som är kritisk utsatts för trakasserier. Trots att det funnits en policy mot sådan svågerpolitik har den inte tillämpats

på länge i TA utan ett antal chefer har kunnat bete sig lite hur de vill.

Vi har fått in ytterligare uppgifter om dessa missförhållanden som vi skulle ha publicerat i det här numret men det kanske inte behövs, i alla fall inte just nu.

Enligt färskta uppgifter till *Kvasten* har ledningen nu börjat rensa upp i

TA. Detta är i så fall mycket glädjande. Vi har inte fått detta helt bekräftat och vet inte heller om ledningen tänker gå på djupet eller bara skumma på ytan.

Vi väljer därför att vänta med att skriva mer om TA just nu men räknar med att återkomma. Förhoppningsvis med goda nyheter.

Inget av detta hade naturligtvis behövt hända om de berörda cheferna hade läst *Kvastens Chefsskola*. För chefer som vill undvika att göra bort sig och alla som vill hjälpa sina chefer att inte göra bort sig finns de fyra lektionerna prydligt och alldeles gratis samlade på vår hemsida och på *Kvastens Utbildningsanstalt* på Facebook. Sök bara på *Kvastens Chefsskola!*

Forts.: ”Snubbelrisker eller dödlig stress?

faktorerna var: **Stress, skiftarbete, motoravgaser, buller och ihållande fysiskt tungt arbete.** Är det någon som känner igen något av detta från sitt arbete? Kanske finns till och med flera av faktorerna på jobbet?

När man talar om risker i arbetsmiljön här på Volvo handlar det ofta om olycksrisker. Till exempel gäller Gröna korset bara olyckor, alltså arbetsskador som uppstår i ett visst ögonblick, och inte arbetssjukdomar som kommer med tiden, som belastningsskador, stresssjukdomar och liknande.

Olycksrisker är saker som är lätta att se och billigt att göra något åt. Det är dessutom lätt att skylla på slarv från den enskilda individen när det händer olyckor och företaget har i alla år gått ut med olika kampanjer för att minska olyckorna på jobbet. På senare tid har det gått ut uppmaningar om att hitta snubbelrisker, företaget har satt upp skyltar vid många trappor om att vi ska hålla i ledstången och det finns avskräckande bilder på skador som uppkommit av olyckor på jobbet på olika ställen i fabriken. Det är givetvis bra att försöka minska alla risker att vi ska skada

oss på jobbet. Det är till och med företagets skyldighet enligt lagen. Men det är lika mycket företagets skyldighet att förhindra arbetssjukdomar! Så varför glömmer företaget så lätt de risker som Arbetsmiljöverket lyfter fram som de verkligt stora dödsfällorna? Stressen, tungt ihållande arbete och så vidare. Företaget är lika skyldigt att skydda oss från att skadas av detta som att snubbla i trapporna.

Men när satte ledningen upp skyltar med uppmaningar om att inte göra balanserna för stressiga? Eller gick ut med kampanjer för att tekniker och chefer ska tänka på att lägga in återhämtningstid när det förekommer tunga och påfrestande moment? Tvärtom gör de allt vad de kan för att öka beläggningen på balanserna och göra våra jobb stressigare genom rationaliseringar och ökade krav. Att försvara oss mot sådana arbetsmiljörisker får vi räkna med att göra själva. När vi ifrågasätter neddragningar och rationaliseringar och kräver extra bemanning på stressiga och slitsamma jobb handlar det alltså inte ”bara” om att hindra belastningsskador och förslitningar.

Det är – bokstavligt talat – en fråga om liv och död.

Lars Henriksson

VARIATION ÄR BRA FÖR KROPPEN

Feelgood varnar nu Volvoanställda för att sitta för mycket och uppmanar oss att variera oss under arbetsdagen genom att stå upp ibland. De verkar ha missat att rätt många av oss har det motsatta problemet.

”Vi vet från andra studier att vi tillbringar alldeles för mycket tid sittande, vilket ökar risken för till exempel hjärtsjukdomar. Variation är bra för kroppen och hjärnan så se till att komma på fötter då och då och växla mellan olika arbetsställningar.” Dessa kloka råd skickades ut till alla anställda från Feelgood via Outlook härom dagen.

Men är det verkligen så att ”vi tillbringar alldeles för mycket tid sittande”? Knappast när det gäller de flesta som jobbar i fabriken i alla fall. Här skulle det tvärtom vara bra att kunna vila ben och fötter genom att sitta ner och koppla

av med jämna mellanrum. Det skulle vara den variation som vi behöver. Om det fanns stolar att sitta på vid banan alltså...

Vi hoppas därför att det snart går ut en uppmaning från företagshälsovården till alla i fabriken att vi inte ska glömma bort att sätta oss ner med jämna mellanrum. Och samtidigt ett krav på cheferna att skaffa fram stolar till alla banor. För det är väl inte så att vi som står och går omkring i fabriken hela dagarna är mindre viktiga än dem som sitter vid sina skrivbord? Även vi behöver väl variation?

***Kvasten* ges ut av folk som jobbar på Volvo Personvagnar i Torslanda. Ansvarig utgivare: Lars Henriksson
Vill du ha *Kvasten* i din e-post? Mejla kvastentips@hotmail.com Bidrag till tryckning: Swish 0702195961**